

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az állatok katolikusok törekvéseinek előmozdítá: ára „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Főadóhivatal: Számmér Imre könyvnyomdája.

Vigasztalások.

Amíg az ország közszerencsétlenségnek tartja a kvóta felemelését és aggódó szemekkel néz a jövőbe, látva azt, hogy a haza hajóját veszélyes vizekre kormányozzák egész vakmerőséggel, addig a szabadelvű párt némi műboszankodás mutogatása mellett kezd belenyugodni a helyzetbe, sőt valószínűleg rózsás szemüvegen át tekintve a drága szákutczába való jutást, a kvóta címén kicsikart milliókat úgy tekint, mint okosan befektetett tőkét, melynek busás kamatait a jövő nemzedék fogja élvezni. Eme gondolatban azután vigasztalást talál.

Az ember nem tudja, hogy mien csodálkozzék inkább — valon a szabadelvű tábor naivságán-e, mely gyümölcsöző tökének tekint a tőlünk könnyű szerrel elharcolt milliókat, miket soha se látunk többé, vagy lelkiismeretének elasztikus voltán, mely oly könnyű szerrel meg tud nyugodni, sőt szerencsés befektetésnek minősíti a roppant súlylaly reánk nehezédő új terhet?

Lássuk csak a nagyszerű eredményeket, melyek hazánk javára szólnak a kvóta-emelés által is képesek megnyugtanni a szabadelvű lelkiismeretet. Alapjuk hiu ábránd, melynél a teljesülés eshetősége oly bizonyos, mint az osztályorsjáték főnyereménye. Ha beüt: haupttreffer, ha nem — eluszott a betét.

Szabadelvű felfogás szerint ugyanis bizonyos az, hogy áldozatkészségünk a

kvóta felemelésén, melylyel politikai érettségünknek oly fényes tanúságát adtuk, a korona kegyével fog találkozni és lehetetlen, hogy a „lón magasláról“ meg ne lássák azt a gallér-alkotmányt, mely oly brilláns módon dokumentálta lovagias előzékenységünket Ausztra fukarságával szemben. Nem Mária Terézia alatt mutattuk ki, hogy a Habsburg-dinasztia ereje Magyarországon van, hanem most, a három százalékos kvóta-emeléssel; mert mi lett volna a monarchiából, ha mi is oly tüzetli szellemben mentünk volna bele a kvótatárgyalásokba, mint az osztrák?

Mi föl tudunk emelkedni a helyzet magaslataira az által, hogy le mélyen nyultunk zsebünk fenekére — nem érdemeljük-e meg tehát azt, hogy a korona figyelme felénk forduljon, bennünket elismerésben részesítsen, sőt jutalmazzon? A korona felénk irányuló kegye pedig első sorban is abban fog nyilvánulni, hogy a magyar udvartartás és külügyi képviselői dolgában hazánk érdekei a lehetőség szerint méltányoltatnak. Jutalmul fogjuk kapni bizonyára azt is, hogy a hadsereg tisztikarában magyar ifjúságunk értelmi részét az öt megillető arányban elhelyezhetjük. A hadsereg felszerelését és az egyes csapatok elhelyezését illetőleg pedig minden kétségen felül áll, hogy hazánk közgazdasági érdekei szem előtt fognak tartatni és legalább is a három százalékos kvóta-emelés arányában fognak mérlegelteni.

Ime szabadelvű szemüvegen látott

gyümölcssei kvóta emelésünknak. Nem bizonyos ugyan, hogy e gyümölcsöket élvezni fogja valaha a magyar, mert már harmincz éve várjuk az érés idejét, de lehet, hogy most megkapjuk. És ez a „lehet“ elég vigasztalást nyújt a szabadelvű kvótaemelőknak.

Ha csak távoli reményünk is volna, hogy a hozott áldozatokért ily jutalomban részesülünk, úgy vesztett tejszének nyele maradván, mi is megnyugodhatnánk. Amde mindez csak ábránd, melynek mi reális értéke sincs. Zene ez, még pedig szépen szóló a magyar füleiben, melyet azonban nem huznak nekünk potom három százalékkért. Marad tehát reánk nézve továbbra is a jövő zenéje.

Hogy pedig ez vigaszt nyújtson a szabadelvű tábornak, ahhoz nagy jámborság kell. Hozzá vehetjük a vigasztalásokhoz azt is, hogy egész Európa szemében nagyra növekedtünk ama hazafias és mély államférfini bölcsességre valló magunktartása által, melylyel kvótánkat felemeltük. Ebből láthatja Európa, hogy mi vagyunk a monarchia szilárd alapja, a súlypont felénk nehezedik.

Az a legszerencsétlenebb vigasztalás minden eszköze között. Az a súlypont, ha egész teljességében reánk nehezedik, az fog megölni minket. Nem szabad, sőt vétkes könnyelműség hiu nagyzásból oly terheket venni magunkra, melyek alatt összeroskadunk, de esésünkben is büszkén kérdezzük a vén Európát: mit szólsz hozzá?

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Asszonyok, leányok.

Irta: M. Prigl Olga.

Tarka ruhájukban úgy festettek a pázsiton, mint valami nagy, libegő virágok. Szőke, barna hajuk megcsillant a bokrokon keresztül szűrődő nap aranyos fényében s üde mosolygós arca volt mindegyiknek. Tulnan, a kubikgödrök mögött, két kis parasztleány bámulta őket, kerekre nyitott szemekkel, maguk után huzva a leveles végű fűzfavesszőt, melylyel a ruczáikat akarták szárazra terelni. A nagyobbik, a ki valamivel kevesebbet volt kőzöcsobb a másiknál, — oldalba bökte a kisebbiket.

— Mulatnak az urak... Lábujjhegyen lopódtak odébb és sóvárgó kíváncsisággal lesték őket. Az asszonyok, a leányok pedig körül-körül leheveredtek a fűbe, de úgy közelről szinte bágyadt volt a nézésük, s a kis Balóthiné, — bármily érdeklődéssel is akarta hallgatni a barátnéje élénk taglejtéssel markirozott s nála mindig készletben lévő friss pletykáit: el nem fojthatott egy kurta ásitást. Az erős levegőt hozta fel okul, a mitől rendszeren meg szokott fájdulni a feje. A másikat még egy ilyen kis intermezzo nem tudta megzavarni, hűségesen elfújta a maga hosszú lére eresztett mon-dókáját s a végén ráütött egy megkopasztott

katángkóró szárával a fiatal Gerő vállára, a ki időközben hozzájuk telepedett:

— Aztán se szó, se beszéd, ha már maga is meghallotta. Nem akarom, hogy tölem kerüljön ki a dolog, pedig hát tudja, magam se tennem érték tűzbe a kezemet...

Arról volt szó, hogy a Putnoki leányok, — különben ott ültek nem messze tőlük a piros ruhájukban, — szerelmek leveleket küldözgetnek az új szolgabíróknak.

— Hiszen magam is láttam közülük egyet, — hunyorított ravaszul Gerő.

— Ne mondja, — csodálkozott az asszony, rosszul leplezett kárörvendéssel. No és ilyen leányok számitanak rá, hogy valaki elveszi őket! — Borzasztó, — mik történnek a mai világban!...

— Mártha, — kiáltott egy magas, vékony fehérruhás leányra, vedd magadra a gallérodat!

Az apró, kövér természetével, mert valóságos ellentéte volt a hűgának, ő maga sietett kihálászni azt a rögtönzött garde robe zürzavaros tömkelegéből.

— A jövődombeli szolgabíróné felti benne, jegyezte meg cinikusan Gerő.

Balóthiné nem szólt rá semmit. Könyvedén ugrott fel a fűből s a ruhája gyűrött fodrait simogatta le egyetlenként.

— Menjünk, — mondta krtán a fiatal embernek.

Könnyű, harmónikus volt a járása s a hogy

együtt jönni látták őket, önkénytelenül is összesugtak az asszonyok, a leányok:

— Milyen szép pár ember...

Balóthiné mosolyogva csatlakozott a sétáló leányokhoz, valahogy még mindig azok közt érezte magát a legjobban. Félig behunyta a szemét, s szende, álmag arcával nagyon közéjük illett.

Kellemes, hűvös volt a levegő körülöttük, a háttér néhány sugár jegenyefája, s a kubikgödrök szélén a partifüzes megkezdte hagyományos susogásait. Az asszonyok, a leányok, ágakat tördeiték belőlük, hogy velük a szunyogokat elhajtsák, mert azok is jöttek a víztől seregestől.

Pedig csak most jött volna meg a kedvük igazán. Valakinek eszébe jutott kihelni a ezigányt s a tavalyi mulatságról megmaradt lámpionokat. Kitiűn mulatságot keréketettek hirtelenében. Folyt a bor, a pezsgő, Gerő egészen közel ült a szép asszonyhoz s a szemé csillogott, a mig mámorosan kacintott vele.

Balóthiné elvörösödött, hogy szinte piros lett még a csipkéi alatt rejtőzködő üde, fehér nyaka is, a fiatal ember meg egyre közelebb hajolt hozzá. Suttogó volt a hangja;

— Ilona, édes Ilona, emlékszik-e?...

Az asszony az ölébe hullott száraz leveleket tépdeste apróra s szinte idegesen vágott közbe:

— Ugyan hagyja el...

Fázósan bujt a gallérjába, érezte, hogy

Ez lehet egyesek hazafias büszkesége, de nem egy nagy nemzet politikája. Ez sirásos politika volna.

A szabadelvtü vigasztalások pedig mind nem egyebek, mint áltatásai a lelkiismeretnek, mert a történelem adja meg nekünk a példákat arra, hogy jogokat megalkuvással és engedékenységgel nyerni nem, csak veszteni lehet.

UJDONSÁGOK.

Vörösmarty jubileum.

A székesfehérvári „Vörösmarty-Kör“ nagyszabású ünnepséggel készül megülni a magyar költőfejedelem, Vörösmarty Mihály születésének 100 éves fordulóját. Ez alkalomból a Kör a következő felhívást küldte szét:

Vörösmarty Mihály születésének százéves fordulójára (1900. évi december hó elseje) közelidik. Száz esztendője, hogy dobogni kezdett a haza szenvedéseit mélyen érző nagy szív!

Nem vitatjuk, hogy legalább is hányadrendű legyen azon írónk, ki az utódok elismerésére méltó igényt tarthat; de azt tudjuk, hogy az elsők között is elsőnek, Vörösmartynek, emléke tölünk az alkalom kiválósága miatt is a legméltóbb ünnepelést követeli.

Vörösmartynek sokkal tartozunk, mert a míg ifjkorában az ősi diésőség ragyogó képeivel vigasztalt addig tőrőkorában nemzeti hitvallásunk egyedül boldogító tanával: „Hazádnak rendületlenül légy híve oh magyar!“ tanította remélni a hazafini százados fájalmak közt aggódó magyart. Vörösmarty kifogyhatatlan költői ere és nemes izlése a nemzeti szellem megdicsőítés t és a klasszikus versforma művészetét csodás sikerrel egyesítette; teremő lelke a megújított magyar nyelvet fényes diadalra segítette, mert nyelvünk legnagyobb mestere úgy énekelt, a miként még magyar lant nem zengett soha!

A székesfehérvári Vörösmarty-Kör 32 éves fennállása óta koszorús-költőnknek nemcsak nevét hordozza, hanem a költő emlékére évenként rendezett felolvasó ünnepélyein érdemeit is méltatta. Ezen hagyományos kötelesség tudata lelkesíti és bátorítja a Vörösmarty-Kört a fontosabb említett országos ünnepsés eszméjének

reszket a keze. Valami belső forróság is kihozta s szeretett volna elmenekülni, maga se tudta hová. Behunyta szemét, csak hogy ne lássa a férfi reá szegzett tekintetét, de a lecsukott pilláin keresztül se tudott attól szabadulni.

Elfojtott, lázas hangon folytatta amaz:

Ilona, lássa, maga az oka mindennek; maga kereste a boldogtalanságát... Mert tudom, hogy az, az arcára van írva, — a szeméből kolvashatja mindenki. Maga nem szereti az urat...

Balóthiné egymásra szorította szájszéleit és nem szólt.

Hiszen igazat mond Gerő, persze, hogy nem szereti. Hogy is szeretné, — alig ismerte. Valamelyik nagynénje mondta ki helyette az igent, mert derék, munkás, jóra való ember hírében állott, — aki mellett soha se fog fájni a feje, aki megelégszik csak egyetlen jó szóval is, s ha a feleségének nem fog tetszeni, bizony meg tudja állani hogy meg ne esőlkölje, akár egy hétig. Ugy, szegény Balóthi. S aztán mikor a nagynénje bemutatta neki mint vőlegényét: Ilona csak elkezdett kacagni. Kaczagott, meg sirt is; azt hitte megszakad a szíve. Az örömtől, a boldogságtól, erősítette a nagynéni, a megrémült vőlegénynek, pedig az, szegény, ép annak az ellenkezőjétől kapott siró-nevető göröcsöt. A jó Balóthi rendkívül félszegnek és zavartnak tűnt tel előtte a fontos pillanatban s a ruhája, a keztyűje se volt valami kifogástalan. A mikor Ilona fővárosi leány létere úgy hozzá volt szokva a jószabású kabátokhoz.

létesítésében. A hazafiaság és nemzetiség nagy költőjét megillető országos ünnepet a Kör a nagyközönség szives közreműködésével 1900. évi december hó elsején akarja megülni.

A Kör választmánya köteles tisztelettel hívja meg Czimet ezen ünnepelésre egy szerzemind kérdezi, hogy ezen ünnepen szándékozik-e és mily módozatokban óhajt résztvenni? A választmány megbízásából szives értesítést kér hazafias üdvözléssel

Székes-Fehérvárott, 1899. szeptember hó 3-án.

Gróf Zichy Jenő, Vértessy József,
a Vörösmarty-Kör elnöke, a Vörösmarty-Kör igazgatója.

Dr. Czapáry László,
a Vörösmarty-Kör titkára.

Az ünnepély eddig tervezett és a beérkező ajánlatok szerint módosuló sorrendjének főbb mozzanatai:

I. Kivonulás — a déli vasut rendes reggeli gyorsvonataival, melyek ugy Budapest, mint Székesfehérvár felől csaknem egy időben érkeznek — Kápolnás-Nyékre Vörösmarty Mihály szülőházának méltó emléktáblával való megjelölése végett. Rövid alkalmi beszéd.

II. Külön vonaton utazás Székesfehérvárra, hol d. e. 10 órakor a székesegyházban nagy mise lesz, melyen valószínűleg még az emléktábla lepezésénél jelenlevők is megjelenhetnek.

III. D. e. 11 órakor irodalmi ünnepély a megyeház nagy termében, melynek tervezett műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd.
2. Emlékbeszéd.
3. Alkalmi költemény. (Óda, vagy Vörösmarty-tól szavalat.)
4. Vörösmarty levelezése. (Ismertetés.)
5. Záró beszéd.

IV. Vonulás a költő szobra elé: megkoszoruzása. Magasztaló beszéd. — Szózat, énekkar és honvédek zenekar vezetésével éneklő a nagyközönség.

V. Disztribúció a vendégek tiszteletére 2 órakor a „Magyar Király“ termeiben.

VI. Disztribúció a városi színházban esti 7 órakor.

VII. Disztribúció a vendégek tiszteletére esti 10 órakor a „Magyar Király“ termeiben.

A vendégek szállásáról a választmány gondoskodik.

— Azok az ugynevezett jószabású kabátok a legtöbbször nincsenek kifertve, — jegyezte meg később a tánti s a családi tanács bizony megállapította az ünnepélyes eljegyzés napját.

— Lássa, — folytatta Gerő, — ha akkor vár reám egy-két esztendőt...

Az asszony közömböséget akart szíulelni, de a hangja remegett egy kisé:

— Felejtük el, Gerő...

— Soha! — mondta amaz és szinte szinpadí gesztrussal hajtotta fejét a tenyerébe.

Gyönyörű feje volt, — valóságos Apolló feje, megtestesült férfi-ideál. Balóthinének összeszorult a szíve, ha mellette az urára gondolt, aki alacsony volt, kövér s a haja yörhenyes, ritka. Minő különbség, — Istenem! És aztán megint saját magát látta az ura mellett, s mint hidegen tárgyval vele egyet-mást s az ura szintoly kimérten válaszolt, mintha csupa idegenek volnának egymásra nézve. Ha egy kicsit hízlelni tudna; ha csak egy kicsit tudna olyan szépen beszélni, mint Gerő...

Keleten sárga-vörös csikok húzódtak tölfelé s a hajnali friss szél, mintha egy óriás tündér hajtotta volna az óriás legyezőjével: megingatott erőt, bokrot. Az asszonyok frufruját, melankadt csipkét s a hogy fázósan összegubbaszkodva ütelt, kocsijaikra várva, olyanok voltak, mint a koszorú leányok drótra fűzött bokrétaí a lakodalom után.

Balóthiné legjobban didergett. Valami különös bántó érzés lepte meg s szeretett volna elfutni onnan, el, messze... Egy szomorú jó emberhez, a ki, ha neki nem tetszik, akár egy

— A pápa üdvözlöte. A Zichy Nándor grófhöz hetvenedik születésnapja alkalmából érkezett öök üdvözlő irat közt kétségkívül legértékesebb az a levél, melyet Krisztus helytartója, XIII. Leo pápa Ö Szentsége intézett a vallásos és hazafini erényekben gazdaglelkű főurhoz. A Szent- atya üzenete magyar fordításban a következőképpen hangzik:

XIII. Leo pápa.

Kedves fiunk! Üdvöt és apostoli áldást!

Tetszik nekünk üdvözlötinkkel növelni azon örömet, melyet a fölött érzesz, hogy a napokban szerencsésen megéred életednek hetvenedik évét. A mit élted folyamán a hazaért és egyházért cselekedtél, méltán megérdemli, hogy mindazok, kik az egyház és haza javát szívükön viselik, neked még igen hosszú életet kívánjanak. Ezt mi is lelkünkbelől óhajtuk neked. Hogy pedig Isten ajándékaival és vigasztalásaival áraszson el téged, apostoli áldásunkat szeretetünk zálogául a legszivesebben adjuk reád az Urban.

Adatott Rómában Szent Péternél 1899. nov. 13. pápaságunk 22. évében.

XIII. Leo pápa.

Személyi hir. Dr. Steiner Fülöp megyés püspök ma Budapestről sárkereszturi birtokára utazott, hol néhány napot fog tölteni.

— Uj apátok. A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Vallás és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére Szuborics Jenő székesfehérvári kanonoknak és budai főesperesnek az Angyalok Királynéjáról nevezett kompolthi ez. apátságot, Gózon Gyula számbéki plebánosnak pedig a kánai, más-ként kávi ez. apátságot, az utóbbinak díjmentesen, adományozom.

Kelt Budapesten, 1899. nov. 15.

Ferenca József, s. k.

Dr. Wlassics Gyula s. k.

hétig sem meri megcsókolni s a ki otthon maradt a mulatságról is szivesen, mert hátha ő ugy akarta. Dolgozik, hogy szinte a verejtéke csorog s a pénzt gyűjti neki, hogy legyen szép selyem ruhája, ragyog's arany karkötője... És ő?... Nem valóhatja-e a lelkiismeret, hogy órákig együtt ült Gerővel, mit is mondanak róla majd a többi asszonyok?... Ki fogják nevetni és sajnálni fogják a férjét, azért a bolondos leánykori dolog miatt. Pedig hiszen Gerő sem szeretetre méltóbb az ő uránál, most a nappali világozágnál pláne kiállhatatlan. A szeme karikás és beesett; nyilván a gyakori lumpolástól s olyan kopott, fakó az egész alak. Egy kis molett asszony háta mögött ül s ép oly ábrándos epedéssel néz arra is, mint ő reá az imént, még a fejét is épen ugy hajtja a tenyerébe.

Könyű juckerfogát elegáns zörgése hallatszik a gyöpon s Balóthiné fölugrott:

— Ez a mi kocsi, — ni és az uram!...

Balóthi hajtotta a két szürkét. Az ő józan hangján mondta feleségének:

— Nem tudtam elgondolni, hova maradtak...

Az asszonyok, a leányok körülölgötték őket.

Ezalatt a kocsi egymásután gyülekeztek s hosszú sorban indultak meg. Balóthiné, ugy, hogy Gerő is láthatta jól, egészen közel simult az urához s igazán a szívéből mondta neki:

— Olyan boldog vagyok, hogy eljött értem...

egy vagy több nyirok-mirigy fájdalmas megduzzadása. Ennél az alaknál a betegség tetőfokát legtöbbször már az első napon eléri.

A betegség további lefolyásában rendszerint vérkiömlések mutatkoznak a nyálkahártyákban (vér-vizelés, fekete-barna anyagok kiürülése, hányás és széklet útján,) ritkábban a bőrben. Ha a beteg a betegség első napjain meg nem hal, akkor a mirigydagant elgennyesedhetik, vagy el is oszlohat. — A pestis betegség másik alakjánál a bőrön valahol hólyagocskák támad, melyből néha tenyéni nagyságu szövetpusztulásra vezető fekély, a pestis-fekély fejlődik. A betegség lefolyása ennél az alaknál valamivel enyhébb, mint a mirigyek pestisénél. A tüdő pestis époló alakban jelentkezik, mint valamely hirtelen kezdődő tüdőgyulladás; — ez az alak majdnem kivétel nélkül halálos. Az ily betegek köpetjében számtalan pestis bacillus van. Oly egyének, a kik a tüdő idült betegségeiben, különösen tüdővészben szenvednek, kiválólag hajlamosítottak a pestis betegség ezen alakjára.

A tüdőbe helyezkedett betegség a tüdőszövet elpusztulására, nagyfokú tüdővérzésre és végül üszkösödésre vezet. (Ezt nevezték a középkorban »fekete halálnak.«)

Némely kutatók a pestis betegségnek egy negyedik alakját, bélpestist is észleltek; úgy mondják, hogy ennél fekélyesedés támad a gyomor és a belek nyálkahártyáján és hogy a betegség úgy jelentik meg, mint valamely súlyos hasi hagymáz.

A betegség mindezen alakjainak amugy is rosszindulatú volta, már kezdetben is nagyban fokozódhatik a fertőzésnek az egész szervezetre való kiterjedése által, úgy hogy általános vérmérgezés (sepsis) jelenségei között már néhány óra múlva bekövetkezik a halál.

A felsorolt súlyos alakokon kívül vannak a pestis betegségnek — ha ritkán is — könnyű alakjai, melyek alig észrevehető általános és helybeli tünetekkel jelentkeznek és rendszerint kedvezően folynak le.

3. A pestis betegséget okozó fertőző anyag a vérben, a nyirok mirigyek nedvében és szövetében, a pestises hólyagocskákban és fekélyben, — tüdő pestisénél a nyálban és köpetben van, ritkábban a betegke vizelletében és bélürüléseiben; — ezekből átvihető más személyekre, valamint némely állatokra, mint patkányokra, egerekre is eljuthat különféle tárgyakra, a melyekkel azután el is hurcolható. Ily tárgyak pld. a ruházat, ággyemű, rongyok, gyapjú, szőnyegek, szőrök és haj, nyers bőrök és hasonlók; — sőt étel és italneműek is közvetítik itt-ott a fertőzést.

4. A fertőző anyag leggyakrabban úgy jut az emberbe és az iránta fogékony állatokba, hogy valamely észre nem vett, vagy figyelemre sem méltított kis borsérülésen, például szuráson, karczóláson, lehorzsoláson át vagy pestisbeteg emberről vagy állatról származó rovarok csípése útján kerül a keringő vérbe; — de ugys átvihető a fertőző anyag, ha porral belélegzi avagy étellel, itallal szájába veszi az ember.

Tüdő pestisénél a betegnek bacillusok millióit tartalmazó köpetje közvetíti a fertőző anyag átvitelét személyről-személyre.

5. Egyik helyről másikra úgy jut el a pestis:
a) ha olyanok viszik el, a kik csak könnyű pestis betegségben szenvednek vagy akik lábadozók;
b) ha pestis betegnek kellőképen nem fertőtlenített tárgyain, ruháin, ágyneműin s egyéb holmiján vitetik el;
c) ha hajókönnyű egerek egyébként szállított, vagy önként vándorló egerek vagy patkányok viszik el magukkal; sőt az ily állatokon tartózkodó parasita rovarok, vagy egerek, patkányok ürülékai, esetleg holttestjei is közvetítik a betegség továbbhurcolását.

Színház.

Nov. 27.

Hovatovább teljesen tisztában leszünk a helyzettel: zóna kell a magyarnak. Hétfőn ugyszólván zsufolt ház előtt adták a „Bibliás asszonyt“ a kit ezuttal Réti Lina énekelte igen szép sikerrel. És ez a siker őszinte volt. Igazságtalanul mellőzött kis primadonnánk fényesen megállta a helyét és ugyancsak megérdemelte a

pazartapsot. A többiek mérsékelt igyekezettel játszottak. Csak a karban is látnánk már valahára egy kis életet. Egyébként lehet benne, csak hogy nem mutatják a szinpadon.

Nov 28.

Szabaddkőmivesek. Meglehetősen sikerült bohózat, melyet holmi idegenből dolgozott át Kövesi Albert, az óbudai színház direktora. Valami finom szellemességet ugyan nem vitt bele a fordító, valószínű azonban hogy ilyesmit az eredetiben sem talált, mindazonáltal megér a nyit, mint akárhany vigjátéknak nevezett léhaság, melyet többen megnéznek és többit emlegetnek. Egy időseke és egy ifju férjéről: após és vöröl szól az ének, kik nem érik be a házassélet szelid örömeivel. Ime a modern szinműirodalomnak csak a variációkban különböző egyetlen és örökös, agyoncsépelet, de még mindig leghálásabb témája. Gesztessy Pálnak ifju felesége szüleinél van látogatóban Békés-Csabán. A férj ezalatt vigan éli világát a főváros éjjeli mulatóhelyein, a mi nem maradhat titokban a hozományképpen kapott zsörtölődő gazdaasszony előtt. Hogy az elkerülhetetlennek látszó zivatarnak elejét vegye, azzal vágja ki magát az időközben hazaérkező menyecske előtt, hogy szabaddkőmivesnek csapott fel s a páholy titkos összejöveteleit látogatta éjszakánként. Nemsokára beállit hozzájuk Bakacs Domonkos, az após, feleségével és két sildő leányával. A vő megtudja, hogy az após igazi szabaddkőmives, még pedig nagymestere a csabai szabaddkőmives páholyanak. Ez a felfedezés kétségbeejti, de viszont az öreg is nyugtalankodik, mert ő is csak olyan talmi szabaddkőmives, a ki ezzel az imponás ürügygyel menti a lumpolásait. Külcsönös leleplezéstől tartanak és mindegyik a másikat vélvén igazi szabaddkőmivesnek, hiven utánaozzák egymás beszédét és mozdulatait. Ez a fonák helyzet képezi gerinczét a bohózatnak, mely elég ügyesen van tarkítva kacagató epizódokkal. A házastársak összevesznek, kibékülnek, melles-

leg pedig a két bakfis is férjhez adódik. A főszereplőkön kívül igen jeles alakja e bolond-ságnak Fellegvári Napoleon, az orfeumszolgává hanyatlott hajdani színész, továbbá Kubinyi a nőimitátor és a féllegyelmű Makkos házaspár, nemkülönben Dorottya asszony, a „cselekvő hozomány“.

Az előadás eléggé sikerültnek mondható, a mi nagyrészen a két jeles komikus, Kovács (Fellegvári) és Krémer (Bakacs) érdeme. Mindketten elemükben voltak s pompás maszkujjal valamint jóízű mókáikkal többiben könnyezésig nevetették az ijesztően csekély publikumot. A többi szereplők, Guszty Aranka, Brestnay Anna, Borsitszky Ilona, Horváth Aranka, Déri, Kalmár, Virág és Csillagh derekasan hozzájárultak az előadás sikeréhez.

Nov. 29.

Sulamith. Ez a jóra való zsidó daljáték, úgy látszik, kasszadarab lett. Ötödször adták telt ház előtt. Talán felesleges is mondanunk, hogy a kis Szalóczi megint hódított, sőt ezuttal egy csinos virágkosárral is megtisztelték. Réti Linát ismét tüntetéssel fogadta a közönség és kised nótáját megismételtette. A Kolnidrét Nagy Imre énekelte, csinosan. Az előadás különben még jobb volt mint rendesen.

Gabonaárak.

— 1899. november 30. —

Buza	7:30—7:50.
Rozs	5:60—5:80.
Árpa	4:50—6:—.
Zab	5:50—5:70.
Kukoricza	4:30— —

Felelős szerkesztő: Chay Antal.

PFINN JÓZSEF Alapított 1858-ban.

Telep: Palotai-utca 23. **„CONCORDIA“**

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, ÉRCZ- ÉS FAKOPORSÓ RAKTÁRA

Szégny-csim: CONCORDIA **SZÉKESFEJÉRVÁR** Telefon-szám 79.

Sas-, Jókai- és Iskola-utca sarkán, a „Fekete Sas“ szálloda átellenében.

A legolcsóbb és legdíszesebb temetések elvállaltanak.

Fullák szállítása a vidék bármely irányába eszközöltetnek. ***** Vidéki megrendelések távirat útján is elintéztetnek.

► **!! Sírkoszorúk !!** ◄